

Informatiebericht SUA

Openbaar/Intern

Van IND / SUA

Nummer & Titel IB 2026/1 Beoordeling statushouders Griekenland

Kenmerk (digijust)

Hoofdtak Asiel

InformIND Thema Vw 29 Inwilligingsgronden / Vw 30a Niet ontvankelijk / Beoordeling asielrelaas / Onderzoek / Asielprocedure

Relatie met

Geldig vanaf 28-01-2026

Geldig tot en met 28-07-2026

1 Aanleiding

Op 3 september 2024 is het tweede verslag feitenonderzoek naar statushouders Griekenland gepubliceerd. Dit feitenonderzoek is aangevraagd naar aanleiding van de uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Afdeling) van 28 juli 2021.¹ Ook heeft de Europese Commissie op 4 april 2025 een mededeling gedaan over de status van migratiebeheer op het Griekse vasteland, waarin ook wordt ingegaan op de positie van statushouders.²

Met betrekking tot de inhoudelijke beoordeling van asielaanvragen van vreemdelingen die al een status hebben in een andere lidstaat, maar daarheen niet kunnen terugkeren wegens 3 EVRM beletselen, heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJEU) op 18 juni 2024 een arrest gewezen.³

2 Hoe te handelen/Conclusie

In dit Informatiebericht (IB) wordt ingegaan op de behandeling van asielaanvragen van vreemdelingen die al een vergunning hebben in Griekenland, zowel wat betreft de ontvankelijkheid als de inhoudelijke beoordeling van het asielverzoek in Nederland. Dit IB vervangt IB 2024/37 en 2025/20.

Beoordeling van de ontvankelijkheid (spoor 2)

In beginsel wordt de aanvraag van een vreemdeling die reeds in het bezit is van een vergunning in een andere lidstaat, behandeld in spoor 2. De aanvraag van een statushouder uit Griekenland kan echter alleen in spoor 2 behandeld worden als de statushouder als zelfredzaam kan worden beschouwd. Daarom wordt in deze zaken een gewoon aanmeldgehoor (binnen spoor 4) afgenomen. Op basis van de informatie die na het aanmeldgehoor beschikbaar is wordt bepaald of de aanvraag in spoor 2 behandeld wordt. Het voortzetten van de behandeling in spoor 2 gebeurt op grond van artikel 3.109ca, eerste lid Vb.

In de volgende omstandigheden is het in ieder geval mogelijk de aanvraag in spoor 2 te behandelen omdat de vreemdeling zelfredzaam kan worden geacht:

- De vreemdeling beschikt over een geldige Griekse verblijfsvergunning; en
- De vreemdeling is een volwassene, alleenstaande man; en
- De vreemdeling is niet kwetsbaar.

¹ Uitspraak 202006295/1/V3 - Raad van State.

² https://home-affairs.ec.europa.eu/communication-status-migration-management-mainland-greece_en.

³ CURIA - Documents.

NB1: De verblijfsvergunning is de Adet. De verblijfsvergunning van een vluchteling is 3 jaar geldig. De verblijfsvergunning van een subsidiair beschermde is 1 jaar geldig. Een vluchtelingenpaspoort of reisdocument is langer geldig, maar zegt niets over de geldigheid van de verblijfsvergunning.

NB2: Het is niet noodzakelijk dat de vreemdeling deze documenten ook kan overleggen: wanneer de vreemdeling de documenten heeft verloren/weggegooid kan de vreemdeling vervangende documenten aanvragen.

Nadat er een aanmeldgehoor is afgenomen en de zaak is omgeklapt naar spoor 2, wordt er een gehoor bescherming EU afgenomen en kan een besluit volgen dat de aanvraag als niet-ontvankelijk wordt afgewezen op grond van artikel 30a, eerste lid, onder a Vw.

In zaken waarbij in de aanmeldfase niet meteen is overgegaan op behandeling in spoor 2, kan op een later moment alsnog blijken dat de aanvraag mogelijk als niet-ontvankelijk kan worden afgedaan. In het gehoor is het daarom belangrijk om door te vragen op het eerdere verblijf van de vreemdeling in Griekenland. Deze informatie is nodig om te beoordelen of de vreemdeling als zelfredzaam kan worden beschouwd en zich in Griekenland zelfstandig kan handhaven.

Niet-ontvankelijk verklaren is ook mogelijk wanneer de verblijfsvergunning verlopen is. Pas wanneer de internationale bescherming expliciet is ingetrokken heeft de vreemdeling geen verblijfsrecht meer in Griekenland. Een verlopen verblijfsstatus kan verlengd worden. Dit kan de vreemdeling echter niet vanuit Nederland doen en de procedure voor verlenging kan enige maanden duren. In deze gevallen is het temeer van belang om goed te onderbouwen dat de vreemdeling na vergunningverlening in Griekenland als zelfredzaam kan worden beschouwd en zich in Griekenland zelfstandig kan handhaven.

Bij de beoordeling van zelfredzaamheid moeten altijd de individuele omstandigheden betrokken worden.

[Interne notitie]

In voorkomende zaken is het ook mogelijk vast te stellen dat in andere zaken dan die van alleenstaande niet bijzonder kwetsbare mannen sprake is van zelfredzaamheid. Hier dient terughoudend mee te worden omgegaan. Neem in deze gevallen eerst contact op met SUA voordat je overgaat tot niet-ontvankelijk verklaren.

Inhoudelijke beoordeling

Als de aanvraag niet als niet-ontvankelijk kan worden afgedaan volgt een inhoudelijke beoordeling.

Om de voortgang van verschillende initiatieven en nadere informatie over de situatie van Griekse statushouders te kunnen betrekken bij de definitieve beoordeling wordt de (verlengde) beslistermijn in beginsel ten volle benut. De IND kan ervoor kiezen in bepaalde zaken voor het aflopen van de beslistermijn een inhoudelijke beoordeling te doen. Het gaat om zaken:

- die op voorhand als niet kansrijk worden beschouwd; of
- waarin de individuele feiten en omstandigheden een eerdere inhoudelijke beoordeling van de zaak wenselijk maken.

Wanneer de aanvraag inhoudelijk wordt beoordeeld, hoeft de IND de status van internationale bescherming die is verleend door Griekenland niet over te nemen. De in Nederland ingediende asielaanvraag wordt opnieuw individueel, volledig en naar de actuele stand van zaken onderzocht en beoordeeld. Als op grond van het in Nederland geldige beleid, en de wet- en regelgeving overgegaan wordt op een inwilliging, dan hoeft het dossier van de andere lidstaat niet opgevraagd te worden.

In het geval dat er niet kan worden ingewilligd zal informatie opgevraagd moeten worden bij de Griekse autoriteiten, waarbij expliciet gewezen wordt op het nieuwe asielverzoek in Nederland. In het kader van dat onderzoek en de beoordeling moet ten volle rekening worden gehouden met het volledige asioldossier van de andere lidstaat om op die manier inzichtelijk te krijgen welke elementen ten grondslag hebben gelegen aan de verleende internationale bescherming aan de vreemdeling. Zie voor de werkwijze t.a.v. het opvragen van informatie in een andere lidstaat IB 2023/76 Onderzoeken op grond van artikel 34 - Immigratie- en Naturalisatiedienst.

[Interne notitie]

Terugkeerbesluit

Wanneer de aanvraag wordt afgewezen volgt ook een terugkeerbesluit naar het land van herkomst. Een bevel tot terugkeer (aanzegging als bedoeld in art 6, tweede lid, Terugkeerrichtlijn) is niet verenigbaar met de situatie in Griekenland. Daarom kan direct een terugkeerbesluit worden genomen. Dit betreft een uitzondering op de regel die is opgenomen in A3/2 Vc, dat aan een derdelander met asielverblijfsrecht in een andere lidstaat geen terugkeerbesluit wordt opgelegd.

Een TKB leidt automatisch tot een SIS-signaleringsinzake terugkeer. Hoewel uitzetting naar Griekenland niet aan de orde is, blijft betrokkene houder van een verblijfsvergunning in Griekenland. Deze betrokkene mag echter niet in het SIS staan, omdat dat conflicterend is met het verblijfsrecht dat hij heeft in een andere lidstaat. Daarom moet de signalering in dergelijke gevallen eraf worden gehaald.

Ook als de geldigheidsduur van een Grieks asielverblijfsdocument is verlopen, dan dient de SIS-signalering geannuleerd te worden. Uit het terugkeerhandboek blijkt dat onder verblijfsvergunning of een andere vorm van toestemming tot verblijf ook een verlopen verblijfsvergunning op basis van een nog geldige internationale beschermingsstatus valt. De status van internationale bescherming is niet afhankelijk van de geldigheid van het document waaruit die status blijkt. Behoudens om redenen van openbare orde kan er dan ook geen inreisverbod worden opgelegd.

3 Toelichting

Op 28 juli 2021 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in twee zaken uitspraak gedaan over de situatie van Griekse statushouders. In deze uitspraak is geoordeeld dat de staatssecretaris beter moet motiveren waarom van statushouders kan worden verlangd dat zij naar Griekenland terugkeren. Naar aanleiding van de Afdelingsuitspraken is de situatie van statushouders in Griekenland nader onderzocht.

Op 24 juni 2022 en op 3 september 2024 is een verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, uitgevoerd door het Ministerie van Buitenlandse Zaken, gepubliceerd. De situatie in Griekenland is complex en de situatie van statushouders in Griekenland, en een verbetering daarvan, is van vele factoren afhankelijk.

De Griekse autoriteiten worden geïnformeerd dat de asielaanvraag is afgewezen en dat er een terugkeerbesluit is opgelegd. De Griekse autoriteiten krijgen daarbij ingevolge artikel 10 van de EU- Verordening 2018/1860 (SIS verordening) een termijn van 26 kalenderdagen om de Nederlandse autoriteiten te informeren of er redenen zijn voor intrekking van de Griekse asielstatus. Het opstarten van een SIS-procedure is geen belemmering voor het uitbrengen van een besluit. [Interne notitie]

4 Afstemming

Dit informatiebericht is afgestemd met A&B, JZ en DMB.

Disclaimer

Een informatiebericht is een mededeling aan de medewerkers van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). De informatieberichten zijn slechts tijdelijk van aard, en daarom is de geldigheidsduur beperkt. De informatieberichten helpen medewerkers van de IND om tijdig en op uniforme wijze in te spelen op actuele ontwikkelingen. In informatieberichten kan bijvoorbeeld aangegeven worden of er nieuw beleid komt, bijvoorbeeld n.a.v. een brief aan de Tweede Kamer, of dat een belangwekkende uitspraak is gedaan die nog bestudeerd wordt. Ook kan in informatieberichten aangegeven worden hoe moet worden gehandeld in afwachting van een werkinstructie of aanpassing van de beleidsregels die in de Vreemdelingencirculaire of Handleiding Rijkswet op het Nederlanderschap zijn opgenomen. Er kunnen overigens goede redenen bestaan om in een individueel geval maatwerk te leveren en van een informatiebericht af te wijken.